

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.538/2011/3.szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Tomor Attila ügyvéd által képviselt **(felperes neve "f.a.", címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Kardos, Pető és Törőcsik Társas Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kardos Péter ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság (Szegedi Törvényszék) 2011. október hó 24. napján kelt 11.G.40.312/2010/19. számú ítélete ellen az alperes részéről 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 1.000.000,- (Egymillió) Ft másodfokú eljárási költséget és az államnak - külön felhívásra - 900.000,- (Kilencszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A peres felek között 2007. szeptember 18-án létrejött szerződésben a felperes kötelezettséget vállalt, hogy saját költségén - más létesítmények mellett - buszpályaudvar alakít ki a tulajdonát képező **(település neve, sugárút - körút neve)**. által határolt ingatlanon.

A felek - megváltozott szerződéses akaratukra tekintettel - 2008. november 7-én újabb „együttműködési megállapodást” kötöttek. Ebben a felperes a tulajdonát képező **(település neve, kerület 1...)/15.** helyrajzi számú ingatlanra saját költségén vállalta buszpályaudvar és egy saját (felperesi) kereskedelmi célokat szolgáló központ teljes körű terveztetését, a telekalakítási eljárások, az elvi építési és építési engedélyes eljárások lefolytatását és a kivitelezést, amely azonban nem terjedt ki a buszpályaudvar üzemeltetéséhez szükséges speciális technikai eszközök és berendezések beszerzésére, felszerelésére. Rögzítették, hogy a felperes megbízása alapján a **É... Kft.** a szerződés mellékletét képező építési engedélyes tervdokumentációt elkészítette. A felperes egyidejűleg kötelezettséget vállalt, hogy a teljes létesítményre vonatkozó minden további tervet a **(alperesi) Zrt**-vel egyeztet

és jóváhagyat, e tekintetben a feleket fokozott együttműködési kötelezettség terheli. A kivitelezési, kötbérterhes határidőt az építést engedélyező jogerős határozatok alapján a munkakezdés bejelentését követő 12 hónapban, de legkésőbb a jogerős építési engedély kiadását követő 18 hónapban határozták meg.

A felek kötelezettséget vállaltak, hogy a buszpályaudvarra és kapcsolódó létesítményeire vonatkozó jogerős használatbavételi engedély kiadását követő 8 napon belül ingatlan „adásvételi szerződéseket” kötnek: a felperes 1.120.000.000,- Ft + ÁFA vételáron eladja az alperesnek a **(település neve, kerület 1...)/15.** helyrajzi számú ingatlanból a buszpályaudvar funkciójú résznek megfelelő tulajdoni illetőséget, míg az alperes 700.000.000,- Ft + ÁFA vételáron a felperesre ruházza a **(település neve, kerület 2...).** helyrajzi számú ingatlan tulajdonjogát, valamint 420.000.000,- Ft + ÁFA vételáron a **(település neve, kerület 3...)/2.** helyrajzi számú ingatlan tulajdonjogát.

Ezen túlmenően a felperes lízingszerződés keretében lehetővé teszi, hogy az alperes 380.000.000,- Ft + ÁFA vételáron a buszpályaudvar emeleti részén kialakítandó üzlettér tulajdonjogát megszerezze.

A szerződés 11. pontja szerint a tulajdonjog átruházására irányuló szerződések érvényességi feltétele, hogy azokhoz az alperes igazgatóságán kívül a társaság közgyűlése is hozzájáruljon határozatával. A 14. pont értelmében az együttműködési szerződés érvényességének feltétele az alperes igazgatóságának jóváhagyása. A 15. pontban rendelkeztek arról, hogy a szerződés a 11. és 14. pontjaiban írt felhatalmazások megszerzését követően az arra jogosult felek aláírásával lép hatályba. Kikötötték, hogy az együttműködési megállapodás a megkötésére visszamenőlegesen hatályát veszti, amennyiben az ingatlan adásvételi szerződésekhez az alperes közgyűlése nem járul hozzá, vagy a felperes a jogerős építési engedélyt 2009. június 30. napjáig nem kapja meg. A szerződés tartalmazta, hogy annak hatályba lépésével a 2007. szeptember 18-i megállapodás hatályát veszti.

Az alperes igazgatósága 46/2008. számú, míg közgyűlése 38/2008. számú határozatával az együttműködési megállapodás aláírását jóváhagyta, melyről a felperest 2008. október 17-én értesítették.

A felperes a buszpályaudvarra vonatkozó jogerős építési engedélyt 2009. január 21-én kapta meg. Ennek alapján a tulajdonában lévő ingatlanokon a telekegyesítést végrehajtotta és egy erősáramú kábel kiváltásába kezdett.

Az alperes 2009. június 10-én írásban felszólította a felperest a teljesítésre. Utalt arra, hogy a kivitelezés nem kezdődött el, egyben tájékoztatást kért annak akadályáról. Utóbbi kérését 2009. július 9-én megismételte.

Az alperes 2009. július 30-án tájékoztatta a **S...** Zrt. képviseletében jelenlévőket - köztük **(személy neve)**-t, aki egyben a felperes ügyvezetője -, hogy a DAOP-2009-3.3.1/közösségi közlekedési fejlesztési tárgyú pályázaton részt kíván venni, hogy támogatást nyerjen azon feladatokra, amelyeket saját költségén vállalt az autóbusz pályaudvar kivitelezésénél.

A **M...** Zrt. az alperes 2008. évi tevékenységének ellenőrzéséről szóló, 2009. augusztusában kelt jelentésében javasolta a **N...** elnökének, vizsgálta felül a felek közti együttműködési szerződést, mivel az sérti a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségére vonatkozó törvényi rendelkezést.

A felperes 2009. augusztus 25-én tájékoztatta az alperest, hogy február 20-án engedélykérelmet nyújtott be az építési hatósághoz az autóbusz pályaudvar rendezvény- és konferenciaközponttá való bővítésére. Az építési telken szeptember hónapban befejeződik a 11 kV-os vezeték kiváltása, ezt követően októberben megkezdí az alapozást. A felek között 2009. szeptember 16-án megbeszélésre került sor, melyen felmerült, hogy a „Buszport” megépítéséhez pályázati forrást vesznek igénybe. E célból az alperes pályázatot nyújt be a DAOP-3.2.1/A kiírása szerint a létesítmény felépítésére, melyhez a felperes rendelkezésre bocsátja a projekthez szükséges komplett tervcsomagot és az építés helyszínéül szolgáló telket.

Az alperes kezdeményezte az együttműködési megállapodás módosítását, mivel a pályázat esetleges elnyerése nem tette lehetővé annak a régi tartalommal való fenntartását. Felhívta a felperest, nyilatkozzon, a kivitelezéshez szüksége van-e a DAOP pályázat keretében elnyerhető pótlólagos forrásra, mert ha nem, akkor a „pályázattal kapcsolatos erőfeszítéseket” nem fejt ki. Kérte, a buszpályaudvarra vonatkozó valamennyi tervdokumentációt jóváhagyás céljából mutassa be, enélkül a beruházás nem kezdhető meg.

A felperes 2009. szeptember 22-én tájékoztatta az alperest, hogy a rendezvényközpont megvalósításától elállt, a „Buszport” beruházás azonban megkezdhető, kérte az alperes jóváhagyását.

Az alperes a felek által kötött szerződésben foglalt kivitelezési munkákra is kiterjedően benyújtotta pályázatát. Ehhez a felperes 2009. november 30-i nyilatkozatával hozzájárult.

A M... Zrt. 2010. április 8-án tájékoztatta az alperest, a Jogi Igazgatóság megvizsgálta az „együttműködési megállapodást” és arra a megállapításra jutott, hogy az nem sértette a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségét, mivel a megállapodás IV. részében említett szerződések nem esnek a Kbt. hatálya alá, figyelemmel a 174. § a) pontjában meghatározott kivételekre.

Az alperes a határozatról értesítette a vállalkozót.

A felperes 2010. május 6-án írásban közölte szerződéses partnerével, hogy az együttműködési megállapodástól - érdekmúlásra hivatkozással - eláll. Az alperes az elállást nem fogadta el.

Hiánypótlást követően a D... Kft. 2010. június 3-án kelt levelében értesítette az alperest, hogy pályázati támogatásban nem részesült.

A felperessel szemben a É... Kft. felszámolási eljárást kezdeményezett, melynek elrendelését megelőzően a felperes csődeljárás iránti kérelmet terjesztett elő. Ennek következtében 2010. november 10-től csőd-, majd 2011. március 25-től felszámolás hatálya alá került.

A felperes keresetében 418.043.240,- Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a felek között 2008. november 7-én létrejött együttműködési megállapodás nem lépett hatályba, mert az ahhoz szükséges közgyűlési határozatot az alperes nem adta meg. Ennek következtében a korábbi, 2007. szeptember 18-i megállapodás hatályos, melytől azonban a felperes - az alperes késedelme, az azzal összefüggő érdekmúlás miatt - elállt. Ezzel a szerződés

a megkötésének időpontjára visszamenőleges hatállyal megszűnt és a már teljesített szolgáltatások - a tervezés és kivitelezés eddig felmerült költségei - visszajárnak.

Hivatkozott arra, hogy az alperes a Ptk. 302. § b) pontja szerinti közbenső intézkedést elmulasztotta, amikor az alapozási munkálatok megkezdéséhez a felperes tájékoztatása ellenére nem járult hozzá. E magatartásával szerződést szegett, amely az elállást, illetőleg a kártérítési igényt megalapozza.

Érvelése szerint továbbá a DAOP pályázat miatt a szerződés „kiürült”, annak teljesítése az alperes érdekkörében bekövetkezett változás miatt lehetetlenné vált, melynek következtében kártérítési igényt kívánt érvényesíteni.

Kiemelte, hogy a 2008. november 7-i együttműködési megállapodás építési fővállalkozási szerződésnek, nem adásvételi előszerződésnek minősül, ekként a közbeszerzési törvénybe ütközik, semmis. Jogkövetkezményként az eredeti állapot helyreállítását kérte a kereseti kérelemben megjelölt összeg megfizetésére kötelezés útján.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozása szerint a 2008. november 7-i együttműködési megállapodás hatályosult, mivel ahhoz az alperes közgyűlése és igazgatósága is hozzájárult. A közgyűlés további jóváhagyása a végleges adásvételi szerződések hatályosulásához volt szükséges. Az érvényesen létrejött és hatályosult együttműködési megállapodás alapján a felperes kötelezettsége volt a buszpályaudvar megépítése, mulasztásával szerződést szegett. Elállása jogszerűtlen azért is, mert a végleges szerződések aláírására, jóváhagyására póthatáridőt nem tűzött. A korábbi szerződéstől való elállást ugyanakkor a felperes nem közölte, 2010. május 6-i nyilatkozata a 2008. november 7-i együttműködési megállapodástól való elállást tartalmazza. A felperes szerződésszegése körében utalt arra is, hogy a kiviteli terveket nem adta át, azt az alperes nem hagyhatta jóvá, melynek következtében az, hogy a betonozási munkák megkezdéséhez nem járult hozzá, szerződésszegésnek, a közbenső intézkedés elmulasztásának nem tekinthető. Végül hivatkozása szerint a felek között létrejött szerződés nem esik a Kbt. hatálya alá, figyelemmel annak 174. § a) pontjában foglalt rendelkezésre.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felek között vegyes szerződés jött létre, a 2008. november 7-i együttműködési megállapodásuk építési-vállalkozási és adásvételi elemeket egyaránt tartalmaz. Mivel a szerződés vegyes jellegére tekintettel nem tartozik a közbeszerzési törvény hatálya alá, az érvénytelenségre alapított, eredeti állapot helyreállítására irányuló kereseti kérelem alaptalan. A megállapodás értelmezésével - értékelve annak szövegezését és a felek célját - megállapította, hogy hatályosulásához nem volt szükség a végleges adásvételi szerződésekhez előírt alperesi jóváhagyásra, így már megkötésével hatályba lépett, ezzel a felek korábbi megállapodása hatályát veszítette. Rámutatott, a felperes nem bizonyította, hogy az alperes a közbenső intézkedés elmulasztásával késedelembe esett volna, mivel ahhoz, hogy a betonozás megkezdéséhez hozzájáruljon, előzetesen - a szerződés szerint - meg kellett ismernie a kiviteli terveket. Valójában a felperes esett késedelembe, ami az alperes egyidejű késedelmét kizárta, a vállalkozó tehát elállásra nem volt jogosult. Etekintetben utalt arra is, hogy a beruházást a felperesnek saját költségén kellett megvalósítania, amelyet azonban 2009. júliusáig

Gf.I.30.538/2011/3.szám

nem kezdett meg. Úgy foglalt állást, hogy az alperes az együttműködési kötelezettség körében járt el, amikor a beruházás megvalósítása érdekében további pénzeszközöket kívánt szerezni a pályázaton való részvétellel. Mivel erről a felperes tudott, ahhoz

hozzájárult, a teljesítés lehetetlenné válása körében erre alappal nem hivatkozhat. Ugyanakkor a felperes a kivitelezés megvalósítására a felszámolási eljárás elrendelésétől kezdődően már nem volt képes, ezért teljesítése neki felróható okból vált lehetetlenné, a Ptk. 312. § (3) bekezdéséből következően ilyen jogi helyzetben kártérítésre nem jogosult.

Az ítélettel szemben, annak megváltoztatása és a kereseti kérelemnek történő helyt adás érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a 2008. november 7-i együttműködési megállapodás az alperesnek felróható okból - a végleges adásvételi szerződésekhez való közgyűlési hozzájárulás hiánya miatt - nem lépett hatályba, így a felek között elszámolásnak van helye, melynek kapcsán a felperest a tervezéssel, kivitelezéssel összefüggésben felmerült költségei megilletik. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a szerződés hatályba lépéséhez - annak 15. pontjából következően - szükség volt a tulajdonjog átruházására irányuló szerződésekhez való hozzájárulásra az alperes igazgatósága és közgyűlése részéről, amely elmaradt. Másodlagosan az alperes szerződésszegésére utalt, amelynek következtében kárának megtérítésére köteles. A kár a felmerült tervezési és kivitelezési költségekkel egyező. Kiemelte, az állami számvevőszéki vizsgálat megindulását követően az alperesnek már nem állt érdekében az együttműködési megállapodás teljesítése, mivel ekkor a számvevőszék még kezdeményezhette volna a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti eljárást, a közbeszerzési törvény megsértésének megállapítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte úgy a szerződés rendelkezéseit, hogy a kiviteli tervdokumentációt köteles bemutatni az alperesnek jóváhagyás végett. A kiviteli tervek a kivitelezés folyamán készülnek el, így azok előzetes bemutatására nincs mód. Hangsúlyozta, a kiviteli tervek az engedélyes tervektől egyébként sem térhetnek el, ezeket pedig az alperes már korábban megismerte, az azokat készítő É... Kft. az alperes által korábban megbízott tervező volt. Hivatkozása szerint a DAOP pályázat benyújtásához annak tudatában járult hozzá, hogy az csak az alperes saját költségén megvalósítandó elektronikus rendszerekre, egyéb kiegészítő részekre vonatkozik. Az, hogy a teljes építkezés lebonyolítására nyújtott be végül pályázatot, előtte nem volt ismert. Ezzel az együttműködési megállapodás gyakorlatilag „kiüresedett”. Tőkeerejével kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy a felperes projekt társaság volt, amely bevétellel nem rendelkezett, így a felmerülő költségeket a tagok vállalták, ehhez megfelelő pénzeszköz állt rendelkezésükre.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyására irányult, melyben megismételte az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi érveit.

A fellebbezés **alaptalan.**

A felperes a 2008. november 7-i szerződésben olyan építési beruházás megvalósítására vállalt kötelezettséget saját tulajdonú ingatlanán, amelynek keretében - annak részeként - az alperes részére autóbusz pályaudvart létesít. A beruházás további részei (bevásárló, kereskedelmi központ) a felek jogviszonya szempontjából közömbösek, azok a

felperes céljait szolgálták. Az alperes ugyanakkor azt vállalta, hogy a buszpályaudvar létesítményt - elkészülte után - a hozzá tartozó ingatlanrésszel „megvásárolja”, ellenértékét úgy egyenlíti ki, hogy a szerződés IV. pontjában körülírt ingatlanokat meghatározott értéken a felperes tulajdonába adja.

Az „együttműködési megállapodás” vegyes szerződés. Egyfelől, lényegi elemeit tekintve építési (fővállalkozási) vonásokat hordoz; a felperes a terveztetésre és a kivitelezésre is kiterjedően a saját költségén vállalta a létesítmény megvalósítását az alperes - előzetesen egyeztetett - igényének megfelelően (Ptk. 401-402. §). A vállalkozó a munkát a Ptk. 391. § (1) bekezdése szerint - a felek szerződésével egyezően - a saját költségén végzi el, a díj az elkészült létesítmény átadását követően esedékes (Ptk. 397. § (1) bekezdés). A felek az előírt teljesítési határidőt a vállalkozó kötbérfelelősségével is megerősítették (III/6.3. pont).

Ugyanakkor a felperesi vállalkozó szolgáltatásának ellenértéke, a vállalkozói díj nem pénzfizetési kötelezettségben állt, hanem meghatározott csereingatlanok tulajdonba adásában. Etekintetben tulajdonátruházásra irányuló csereszerződés (Ptk. 378. §) - illetve erre irányuló előszerződés - jött létre azzal a sajátos vonással - éppen az építési-vállalkozási szerződési konstrukció jellemzőiből adódóan -, hogy a végleges csereszerződések későbbi, meghatározott időpontban akkor kerülnek megkötésre és írásba foglalásra, amikor a vállalkozó a buszpályaudvar létesítményt az alperes részére átadja.

Etekintetben tehát a felek között előszerződés jött létre (Ptk. 208. §). Annak, hogy a felek az építési-vállalkozási szerződésben a szolgáltatás ellenértékét ne pénzben, hanem csereingatlanokkal határozzák meg, jogi akadály a polgári szerződési jog diszpozitív rendelkezéseiből, a szerződési szabadság elvéből (Ptk. 200. § (1) bekezdés) következően akadály nem volt.

A szerződés 11. és 16. pontjában rögzített hozzájárulások - így az alperes igazgatóságának és közgyűlésének jóváhagyása - valójában a szerződés aláírásának időpontjában megtörténtek. Ha a felek megállapodása szerint a szerződéshez a közgyűlés jóváhagyása szükséges, ez nem minősül a feleken kívül eső, tőlük független bizonytalan jövőbeli eseménynek (feltétel), továbbá nem tekinthető külső harmadik személy jóváhagyásának sem. Ilyenkor a szerződő fél a végleges elfogadó nyilatkozatot a közgyűlés döntésével teszi meg, a szerződés ekkor és ezáltal jön létre (Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.568/2006., BDT 2008/5/85. számú jogeset). Az alperes közgyűlése 38/2008., igazgatósága pedig 46/2008. Kgy. számú előzetes határozatával a 2008. november 7-i szerződés tervezetét jóváhagyta, erről a felperest október 17-én értesítette. A jóváhagyott szövegű megállapodás ezzel - a szerződés aláírásának időpontjában - érvényesen és hatályosan létrejött.

Gf.I.30.538/2011/3.szám

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvényt (a továbbiakban: Kbt.) a 2008. évi CVIII. törvény lényegesen módosította, a felek jogviszonyára azonban a korábbi, a szerződéskötéskor hatályos jogszabályt kell alkalmazni.

A Kbt. 316. § (2) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéssel kapcsolatos jogvita, illetőleg a közbeszerzési eljárással kapcsolatos polgári

jogi igények elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik. A 318. § (1) bekezdése ugyanakkor úgy rendelkezett, hogy a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatása a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik. Ezekkel a rendelkezésekkel a jogszabály a bíróság és a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörét határolja el egymástól. Az utóbb idézett törvényhely egyértelművé teszi, hogy a döntőbizottság hatáskörébe tartozik minden, a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokat sértő magatartás (mulasztás) miatt indult eljárás lefolytatása.

A Kbt. 350. § szerint pedig a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított bármely polgári jogi igény érvényesíthetőségének feltétele, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetőleg - a határozatának felülvizsgálata során - a bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa. A jogalkotó célja a megelőző jogi szabályozáshoz képest a jogbizonytalanság elosztatása volt: ha a jogsértést a közbeszerzési jogorvoslati eljárásban megállapították, számolni kellett a polgári jogi jogkövetkezményekkel is, ha viszont a döntőbizottság nem talál jogsértést, az ajánlatkérő tudhatja, hogy később már nem lehetséges külön polgári perben a jogsértés ismételt felvetése (miniszteri indokolás a 2003. évi CXXIX. törvény 350. §-hoz). Ennek megfelelően a Kbt. megsértésére, mint érvénytelenségi okra perben jogalapként akkor lehet hivatkozni, ha ezt a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatával megállapította.

Jelen esetben az Állami Számvevőszék vizsgálta, hogy a felek megállapodása a közbeszerzési törvénybe ütközik-e, de - Jogi Igazgatóságának állásfoglalása alapján - a Kbt. 327. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással a hivatalbóli eljárást nem kezdeményezte. Az igazgatóság arra a következtetésre jutott a vizsgálat során, hogy a szerződés - az ingatlanok tulajdonjogának átruházása miatt - nem sérti a közbeszerzési törvény rendelkezéseit. A Közbeszerzési Döntőbizottság előtt a Kbt. 327. § (2) bekezdés a) pontjában szabályozott 3 éves jogvesztő határidőn belül eljárás nem indult. Mivel az arra hatáskörrel rendelkező szerv nem tett megállapítást a Kbt-be ütközés tárgyában, jogsértést a Közbeszerzési Döntőbizottság nem állapított meg, a felek között létrejött szerződést ezzel összefüggésben jogszabályba ütközőnek, érvénytelennek minősíteni sem lehet. Az érvényes szerződés alapján az eredeti állapot helyreállításának - mint érvénytelenségi jogkövetkezmény alkalmazásának - nincs helye.

A felperes kárigénnyel, költségtérítési igénnyel élt az alperes szerződésszegésére hivatkozással. A vállalkozó felperes kárigényének vagy költségtérítési igényének akkor lehetett jogalapja, ha a szerződés az alperesnek felróható okból hiúsult meg (Ptk. 312. § (3) bekezdés), vagy legalábbis a lehetetlenné válás oka az alperes megrendelő érdekkörében merült fel (Ptk. 399. § c) pont).

Az alperes szerződéses kötelezettsége az elkészült létesítmény átvételét követően az ellenérték szolgáltatása, azaz a csereingatlanok tulajdonjogának átruházása volt. Az alapvetően építési-vállalkozási szerződéses konstrukcióból adódóan mindaddig, amíg a felperes a szolgáltatását, a cserejogviszony egyik tárgyát, a buszpályaudvart nem építette fel, fogalmi képtelenség lett volna a csereszerződést okiratba foglalni, megkötni. A „csereingatlanok” tulajdonjogának az együttműködési megállapodás megkötésének időpontjában történő átruházása azt jelentette volna - ellentétben a szerződés egyértelmű

rendelkezéseivel -, hogy az alperes a létesítmény „vállalkozói díját” már a szerződéskötéskor teljes összegben kiegyenlíti. Ilyen szerződéses kötelezettséget az alperes nem vállalt. A felek szándékát a nyilatkozási elv (Ptk. 207. § (1) bekezdés) alapján értelmezve is az állapítható meg, hogy akaratuk nem erre irányult. Az együttműködési megállapodás részeként a majdani csereszerződések megkötésére vonatkozóan a Ptk. 208. § (1) bekezdésében szabályozott előszerződést kötöttek, melynek alapján a (végleges) szerződés későbbi időpontban történő megkötésére voltak kötelesek. Az alperes tehát - a felperes szerződésszerű szolgáltatása, a buszpályaudvar átadása esetén - köteles lett volna olyan szerződést kötni, amellyel az általa felajánlott csereingatlanokat a felperesre átruházza. Ezért a kötelezettségért felelősséggel tartozott; amennyiben tehát a későbbiekben a csereszerződéseket a közgyűlése nem hagyta volna jóvá, azzal az alperes előszerződési kötelezettségét szegte volna meg.

Vállalt teljesítése azonban - a szerződés rendelkezései szerint - csak a felperes teljesítését követően válhatott esedékessé, ennek hiányában az alperes a csereingatlanok szolgáltatásával, az ezzel kapcsolatos szerződéskötéssel késedelembe nem eshetett (Ptk. 298. §), szerződésszegést nem követett el.

Az alperes közbenső intézkedés elmulasztásával (Ptk. 302. § b) pontja) sem akadályozta a teljesítést, etekintetben az elsőfokú ítélet helyes indokokat tartalmaz. A szerződés III/5.3. pontja alapján a felperes a fokozott együttműködési kötelezettség körében köteles volt a további tervdokumentációk alperessel történő egyeztetésére, jóváhagyására, amit bizonyítani nem tudott. Ennek megfelelően a felperes etekintetben mutatkozó késedelme az alperesi késedelmet kizárja, az elállási jog gyakorlását nem alapozza meg.

A 2009. szeptembere és 2010. júniusa közötti DAOP támogatási pályázat valóban érinthette volna a szerződés tartalmát, azonban annak módosítása csak közös megegyezéssel, tehát a felperes hozzájárulásával történhetett volna. Ezért a pályázaton való részvétel önmagában az alperes szerződésszegését nem igazolja, ekként a felperesi elállást nem teszi jogszerűvé. Lényeges, hogy a pályázaton való részvételhez a felperes maga is hozzájárult, annak tartalmát - ahogyan az a peradatokból megállapítható - ismerte.

A felperes nem volt köteles igénybe venni a támogatást, a beruházást saját erőforrásaiból is megvalósíthatta volna. Azt azonban bizonyítania nem sikerült, hogy mindehhez a társaság elegendő anyagi fedezettel rendelkezett. Az elkülönült jogi személy alperesi gazdasági társaság vagyona nem azonos a tagok - perben bizonyított - magánvagyonával.

Gf.I.30.538/2011/3.szám

A közbeszerzéssel kapcsolatos számvevőszéki vizsgálatok kétségtelenül óvatosságra inthették - racionálisan - a felperest akár a szerződés fenntartásával, akár teljesítésével kapcsolatosan, ez azonban nem változtat azon, hogy az alperes olyan szerződésszegést nem követett el, ami az elállást megalapozná.

A felek közti szerződés - a felperes felszámolására is figyelemmel - ugyan megghiúsult, de nem az alperesnek felróható vagy megrendelői érdekkörben felmerült okból, ezért a felperes kártérítési igénytel - jogalap hiányában - eredményesen nem élhet. A teljesítés valójában olyan okokból vált lehetetlenné, amelyért egyik fél sem felelős, ezzel a

szerződés a Ptk. 312. § (1) bekezdése szerint megszűnt, mindkét fél saját kárát, esetlegesen felmerült költségeit köteles viselni.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárással összefüggésben felmerült ügyvédi munkadíját, amelyet az ítéltábla a kifejtett munkamennyiség és a fellebbezési érték figyelembevételével (32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdés) határozott meg.

Ugyancsak köteles az illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése szerint - külön felhívásra - az államnak.

Szeged, 2012. február hó 10. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella sk.
előadó bíró

Dr. Hámori Attila sk.
táblabíró